152/2020/01

Sennae fructus
(Sennae fruct.)

Laxativum. Phytotherapeuticum.

ATC besorolás: kontakt hashajtók HA6AB.

Javallat

Obstipatio esetén rövid távú használatra.

Rp.

Sennae fructus angustifoliae

grammata quinquaginta (g 50,0)

D.S.: Szennatermés.

Fontos tudnivalók

0,7 g-nyi (kb. 4 ml) aprított szennatermést 200 ml forró, de nem lobogó vízzel leöntünk, 20 percig állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta egyszer, este fogyasztható, hetente legfeljebb 3-szor. Gyermekek elől gondosan el kell zárni!

Hatóanyagok

Sennae fructus: *hashajtó. Az 1,8-dihydroxyanthracen származék β-O-glikozidok: szennozidok a bélfalat izgatva növelik annak motilitását és csökkentik a víz és az elektrolitok visszaáramlását.*

Ellenjavallat

Szennaterméssel szembeni ismert túlérzékenység. 12 év alatti életkor. Terhesség. Noha nincsenek adatok a terhes anyákra vagy a magzatra gyakorolt káros hatásról, egyes anthranoidok potenciális genotoxicitása miatt elővigyázatosságból terhesség alatt nem alkalmazható. Szoptatás időszaka. Alkalmazása bélelzáródás, vagy stenosis, appendicitis, gyulladással járó bélbetegségek (pl. Crohn-betegség, colitis ulcerosa), vagy víz- és elektrolitvesztéssel járó súlyos dehydratatio esetén ellenjavallt.

Figyelmeztetés

Ha a tünetek 2 hétnél hosszabb időn át fennállnak, vagy a kezelés ideje alatt súlyosbodnak, orvoshoz kell fordulni. A készítményt csak olyan esetben alkalmazzuk, amikor az étrend megváltoztatása, vagy a széklet mennyiségének duzzadó rostokkal történő növelése nem volt eredményes. Amennyiben a heti 2-3 alkalmazás nem elegendő, orvoshoz kell fordulni. Hosszantartó (1-2 hétnél hosszabb) alkalmazása kerülendő, mert dependenciát okoz. A készítmény tartós (1-2 hétnél hosszabb ideig tartó) alkalmazása azért is kerülendő, mert a szenna magas dózisban, tartósan adva rágcsálók bélcsatornájában kóros elváltozásokat okoz, és egyértelműen nem zárható ki, hogy ezek a szenna tartós, magas dózisban történő alkalmazása során emberre is veszélyt jelenthetnek. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, ami megfelel 1,2 g szennatermésnek. Más hashajtókhoz hasonlóan székelési nehézségek, vagy nem diagnosztizált, acut vagy persistens gastrointestinalis panaszok (pl. abdominális fájdalom, hányinger, hányás) esetén csak orvosi tanácsra alkalmazható a szennatermés, mert ezek a tünetek potenciális vagy fennálló ileusra utalhatnak. Veserendellenesség esetén a beteg figyelmét fel kell hívni arra, hogy elektrolit egyensúlya felbomolhat és dehydratio léphet fel. Szívre ható glikozidokat, kinidint, antiarrhythmiás és QT-megnyúlást előidéző szereket, diuretikumokat, adrenocorticosteroidokat vagy édesgyökér (*Glycyrrhiza glabra*) kivonatot szedő betegek figyelmét fel kell hívni, hogy a szennatermés alkalmazása előtt beszéljenek orvosukkal, mivel a szennatermés hosszabb ~~a~~alkalmazása, diuretikumokkal, adrenocorticosteroidokkal vagy édesgyökér (*Glycyrrhiza glabra*) kivonattal történő egyidejű alkalmazása káliumhiányhoz vezethet, ami felerősítheti a szívre ható glikozidok hatását és befolyásolhatja az antiarrhythmiás szerek hatását. A vizeletet sárgára vagy barnásvörösre színezheti.

Mellékhatás

Allergiás reakciók, pruritus, urticaria, lokális vagy generalizált exanthema nem ismert gyakorisággal. A szennatermés alkalmazása okozhat hasi fájdalmat, folyós székletet és elektrolit vesztést, különösen irritábilis colon szindróma esetén. Ilyenkor az adagot csökkenteni kell. Ritkán májkárosodás is előfordulhat.